

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีไทยผู้ให้บริการด้านการศึกษา
เกี่ยวกับสุขภาพ ตามการรับรู้ของตนเองกับความคาดหวังของ
ผู้รับบริการในโรงพยาบาลของรัฐบาล

นางสาวหิรัญพร มัจฉาชีพ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาสารัตถศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-564-933-3

013296

I 15389339

A COMPARISON OF OPINION CONCERNING THAI WOMEN'S ROLES IN
HEALTH EDUCATION SERVICE AS PERCEIVED BY THEMSELVES
AND CLIENTS' EXPECTATIONS IN GOVERNMENT HOSPITAL

Miss Tikumporn Muchasheap

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Foundations of Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีไทยผู้ให้บริการด้านการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพตามการรับรู้ของตนเองกับความคาดหวังของผู้รับบริการในโรงพยาบาลของรัฐบาล

โดย นางสาวหิรัญพร มัจฉาธิ์พ

ภาควิชา สาขาคัดศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์คุณทองเดือน พิศาลบุตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ออนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ มุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประกาศศรี สีหอำไพ)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์คุณทองเดือน พิศาลบุตร)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กรรณิการ์ สัจกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิตา วัชรพลเมือง)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย - จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คิดเห็นของสตรี และความคาดหวังของผู้รับบริการทางค่านี้นี้เป็นรายข้อ พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 14 เรื่อง นอกนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 26 เรื่อง และเรื่องที่มีความแตกต่างกันมากคือ การให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตนล่วงหน้าก่อนที่จะมีการระมัดระวังโรคต่าง ๆ ตามฤดูกาล และการให้คำแนะนำเกี่ยวกับ เอกสารหรือหนังสือที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ซึ่งพบว่าค่าเฉลี่ยของผู้รับบริการสูงกว่าค่าเฉลี่ยของสตรีผู้ให้บริการมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title A Comparison of Opinion Concerning Thai Women's
Roles in Health Education Service as Percieved
by Themselves and Clients' Expectations in
Government Hospital

Name Miss Tikumporn Muchasheap

Thesis Advisor Professor Khun Duangduen Bisalputra

Department Foundations of Education

Academic Year 1985

ABSTRACT

The purposes of this research were to study women's role in health education service and compare of opinions concerning women's role in this service as percieved by themselves and clients' expectations. This study employed an analytic description method which included documentary study and survey research. The sample size were 732, categorized into 193 women who worked in health education service and 539 clients. These sample were chosen by simple random sampling from 4 government hospitals: Rama-thibodi Hospital, Rajavithi Hospital, Vajira Hospital and Somdej Pra Pinklao Naval Hospital. Two questionnaires were employed. These questionnaires with checklists and rating scales were used for two groups of sample. Each questionnaire contains 40 items and concerning with women's role in health education service. The data was analyzed by using percentages, arithmetic means, standard deviation and t-test.

The result was as followed. Most opinion concerning women's role in health education service as percieved by themselves was in high level except in seven items which is in moderate level. Clients' expectation in these women's roles was in high level in every items. The comparison of the opinion concerning women's role in this service as percieved by themselves and clients' expectations in each item showed that there was no statistically significant difference in 14 items and statistically significant difference in 26 items. The items which had high statistically significant difference were advising about commission before the epidemic diseases happened in each season and advising about books or documents related to health which was found that in both items clients' arithmetic means was higher than that of women in health education service.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ศาสตราจารย์คุณดวงเดือน พิศาคบุตร อาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ซึ่งได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา ตลอดจนให้แนวคิดคำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างเต็มที่เสมอมา จนกระทั่งผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยได้สำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างยิ่งในความกรุณาของท่าน จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแบบสอบถาม ตลอดจนช่วยแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถาม และอาจารย์ คร.ศิริเรก ศรีสุโข ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและช่วยเหลือทางด้านสถิติ และการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนให้กำลังใจและห่วงใยตลอดเวลาที่ทำการวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาชิตี ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชวิถี วชิรพยาบาล และโรงพยาบาลสมเด็จพระปิ่นเกล้า รวมทั้งสตรีผู้กรุณาให้สัมภาษณ์ทุกท่าน

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลดังกล่าวที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล ตลอดจนพี่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเป็นอย่างดี และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม อันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งผู้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมาจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

ทิพย์พร มัจฉาชีพ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ความหมายและแนวความคิดเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในการให้บริการ	
ทางการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ.....	10
การให้บริการทางการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ.....	14
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของสตรีในค่านอื่น.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการค่านสุขภาพ.....	24
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
การวิจัยเอกสาร.....	31
การวิจัยแบบสำรวจ.....	31

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
4 การวิจัยเอกสารและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
การวิจัยเอกสารและผลการวิจัยเอกสาร.....	40
สถานภาพและบทบาทของสตรีในสังคมและทางการศึกษา.....	40
การศึกษาของสตรีผู้ให้บริการด้านการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ.....	46
การให้บริการด้านการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ.....	57
การวิจัยแบบสำรวจและผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีผู้ให้บริการด้านการศึกษา	
เกี่ยวกับสุขภาพตามการรับรู้ของตนเอง.....	90
ความคาดหวังของผู้รับบริการทางด้านการศึกษาเกี่ยวกับ	
สุขภาพจากสตรีที่ให้บริการทางด้านนี้.....	95
เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีผู้ให้บริการด้าน	
การศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพตามการรับรู้ของตนเองกับความ	
คาดหวังของผู้รับบริการ.....	101
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ.....	109
สรุปผลและอภิปรายผลการวิจัยเอกสาร.....	110
สรุปผลการวิจัยแบบสำรวจ.....	113
อภิปรายผลการวิจัยแบบสำรวจ.....	117
ขอเสนอแนะ.....	140

บรรณานุกรม.....	142
ภาคผนวก.....	150
ภาคผนวก ก.....	151
ภาคผนวก ข.....	155
ประวัติผู้เขียน.....	170

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนมาจาก ผู้ให้บริการ จำแนกตามโรงพยาบาลต่าง ๆ.....	36
2	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับฉบับที่สมบูรณ์คืนมา จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามโรงพยาบาลต่าง ๆ.....	37
3	จำนวนและร้อยละของสตรีผู้ให้บริการค่านการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ จำแนกตามอายุและโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน.....	76
4	จำนวนและร้อยละของสตรีผู้ให้บริการค่านการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ จำแนกตามระดับการศึกษาและโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน.....	78
5	จำนวนและร้อยละของสตรีผู้ให้บริการค่านการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานและโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงาน...	80
6	จำนวนและร้อยละของผู้รับบริการ จำแนกตามเพศและโรงพยาบาลที่ เข้ารับบริการ.....	82
7	จำนวนและร้อยละของผู้รับบริการ จำแนกตามอายุและโรงพยาบาลที่ เข้ารับบริการ.....	84
8	จำนวนและร้อยละของผู้รับบริการ จำแนกตามระดับการศึกษาและ โรงพยาบาลที่เข้ารับบริการ.....	86
9	จำนวนและร้อยละของผู้รับบริการ จำแนกตามอาชีพและโรงพยาบาลที่ เข้ารับบริการ.....	88
10	ความคิด เห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในการให้ความรู้ในเรื่องการ ปฏิบัติตนให้สุขภาพแข็งแรง เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ตามการ รับรู้ของตนเอง.....	90

ตารางที่

หน้า

11	ความคิด เห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในการให้ความรู้ในเรื่องโรคและการปฏิบัติตนเมื่อเจ็บป่วยตามการรับรู้ของตนเอง.....	92
12	ความคิด เห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของสตรีในการให้บริการด้านการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพและวิธีการให้ความรู้แก่ผู้รับบริการตามการรับรู้ของตนเอง.....	93
13	บทบาทของสตรีในการให้ความรู้ในเรื่องการปฏิบัติตนให้สุขภาพแข็งแรง เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ตามความคาดหวังของผู้รับบริการ.....	95
14	บทบาทของสตรีในการให้ความรู้ในเรื่องโรคและการปฏิบัติตนเมื่อเจ็บป่วยตามความคาดหวังของผู้รับบริการ.....	97
15	บุคลิกภาพของสตรีผู้ให้บริการด้านการศึกษาสุขภาพและวิธีการให้ความรู้แก่ผู้รับบริการตามความคาดหวังของผู้รับบริการ.....	99
16	เปรียบเทียบความคิด เห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในด้านการให้ความรู้ในเรื่องการปฏิบัติตนให้สุขภาพแข็งแรง เพื่อป้องกันโรคภัยไข้เจ็บต่าง ๆ ตามการรับรู้ของตนเองกับความคาดหวังของผู้รับบริการ.....	101
17	เปรียบเทียบความคิด เห็นเกี่ยวกับบทบาทของสตรีในด้านการให้ความรู้ในเรื่องโรคและการปฏิบัติตนเมื่อเจ็บป่วยตามการรับรู้ของตนเองกับความคาดหวังของผู้รับบริการ.....	104
18	เปรียบเทียบความคิด เห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของสตรีผู้ให้บริการด้านการศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพและวิธีการให้ความรู้แก่ผู้รับบริการตามการรับรู้ของตนเองกับความคาดหวังของผู้รับบริการ.....	106